

POSTANOWIENIE

Dnia 15 grudnia 2021 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Dawid Miąsik (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Halina Kiriło

SSN Krzysztof Rączka

w sprawie z odwołania I. Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w K.
przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w B.
z udziałem zainteresowanego K. M.
o składki,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy i Ubezpieczeń
Społecznych w dniu 15 grudnia 2021 r.,
zażalenia odwołującej się Spółki na postanowienie Sądu Apelacyjnego
w [...] z dnia 14 czerwca 2021 r., sygn. akt III AUa [...],

oddala zażalenie.

UZASADNIENIE

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B. (organ rentowy), decyzją z 9 lipca 2015 r. stwierdził, że K. M. jako pracownik podlegał obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowym, wypadkowemu i chorobowemu od 22 czerwca 2012 r. do nadal z tytułu zatrudnienia na podstawie umowy o pracę u płatnika I. [...] Sp. z o.o. w K..

Odwołanie od powyższej decyzji złożyła I. [...] Sp. z o.o. w K., domagając się zmiany zaskarżonej decyzji i stwierdzenia, że K. M. nie podlegał obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym jako pracownik u płatnika składek spółki I. [...] Sp. z o.o. w K. w okresie od dnia 1 lipca 2012 r. do dnia 31 marca 2013 r., gdyż w tym

okresie pozostawał w stosunku pracy w spółce R. w W. i w spółce K. [...] Polska sp. z o.o.

Wyrokiem z 10 października 2018 r., VI U [...], Sąd Okręgowy w B. oddalił odwołanie. Sąd Apelacyjny wyrokiem z 7 listopada 2019 r., III AUa [...], oddalił apelację I. [...] Sp. z o.o. w K..

Odwołująca wniosła skargę kasacyjną od wyroku Sądu Apelacyjnego. Strona skarżąca wezwana do wskazania wartości przedmiotu zaskarżenia poinformowała, że nie posiada żadnych możliwości wskazania lub ustalenia wartości przedmiotu zaskarżenia stanowiącego sumę składek należnych za zainteresowanego. Podniosła, że nie posiada informacji na temat treści umowy o pracę, które łączyły zainteresowanego z podmiotami takimi jak w spółka R. w W. i w spółka K. [...] Polska sp. z o.o., dlatego wyliczenie jakichkolwiek składek jest niemożliwe. Podniesiono, że w podobnej sprawie w uzasadnieniu postanowienia z 14 października 2020 r., I UZ 16/20 Sąd Najwyższy uznał, że przedmiotem sporu jest podleganie ubezpieczeniom społecznym i wówczas skarga kasacyjna przysługuje niezależnie od wartości przedmiotu zaskarżenia.

Postanowieniem z 14 czerwca 2021 r., III AUa [...] Sąd Apelacyjny odrzucił skargę kasacyjną. W uzasadnieniu Sąd drugiej instancji stwierdził, że sprawa została wszczęta odwołaniem, w którym odwołująca Spółka domagała się zmiany zaskarżonej decyzji przez orzeczenia, że płatnikiem składek na ubezpieczenia społeczne za zainteresowanego w okresie objętym zaskarżoną decyzją są inne wskazane przez nią podmioty. Odwołująca się podniosła, że istotą sporu nie było ustalenie tytułu podlegania ubezpieczeniom społecznym, ale ustalenie podmiotu zobowiązanego do odprowadzania składek na ubezpieczenia społeczne, którego tytuł stanowiła niekwestionowana przez strony umowa o pracę wykonywana przez zainteresowanego.

Mając na uwadze powyższe, Sąd Apelacyjny uznał, że w sprawie dotyczącej poboru składki z tytułu podlegania obowiązkowi ubezpieczenia społecznego, dopuszczalność skargi kasacyjnej zależy od wartości przedmiotu zaskarżenia. Strona skarżąca nie przedstawiła wartości przedmiotu zaskarżenia, podnosząc, że gdy przedmiotem sporu pozostaje ustalenie podlegania ubezpieczeniom społecznym i wówczas stronie skarga kasacyjna przysługuje niezależnie od

wartości przedmiotu zaskarżenia. Sąd Apelacyjny zwrócił uwagę na wielość prowadzonych postępowań sądowych z udziałem skarżącej o podobnym przedmiocie sporu, toczących się na etapie postępowania kasacyjnego, gdzie również brakiem formalnym pozostaje wartość przedmiotu zaskarżenia. W konsekwencji strona skarżąca jest świadoma, że w znacznej większości toczących się spraw przedmiotem sporu pozostaje ustalenie płatnika składek, a nie podleganie ubezpieczeniom społecznym, a wskazanie wartości przedmiotu zaskarżenia na poziomie co najmniej 10.000 zł., jest warunkiem koniecznym do nadania skardze kasacyjnej dalszego biegu. W tej sytuacji skarga kasacyjna podlega odrzuceniu, ponieważ skarżąca, mimo wezwania nie uzupełniła braku formalnego skargi kasacyjnej i nie podała wartości przedmiotu zaskarżenia.

Skarżąca I. Sp. z o.o. w K. wniosła do Sądu Najwyższego zażalenie na postanowienie Sądu Apelacyjnego z dnia 27 maja 2020 r., zaskarżając to postanowienie w całości i zarzucając mu naruszenie przepisów postępowania, to jest art. 398⁶ § 2 k.p.c. w związku z art. 398² § 1 k.p.c., przez ich błędne zastosowanie i niezasadne przyjęcie, że sprawa wszczęta odwołaniem od decyzji określającej podleganie obowiązkowo ubezpieczeniu emerytalnemu, rentownemu, wypadkowemu, chorobowemu jest sprawą o prawa majątkowe, w której dopuszczalność skargi kasacyjnej uzależniona jest od wartości przedmiotu zaskarżenia, podczas gdy jest to sprawa o objęcie obowiązkowym ubezpieczeniem społecznym, w której skarga kasacyjna przysługuje niezależnie od wartości przedmiotu zaskarżenia.

Powołując się na tak sformułowany zarzut, skarżąca wniosła o uchylenie zaskarżonego postanowienia w całości i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

W orzecnictwie Sądu Najwyższego rozstrzygnięto już, że sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych przedmiot rozpoznania sprawy sądowej wyznacza decyzja organu rentowego, od której wniesiono odwołanie (art. 477⁹ k.p.c., art. 477¹⁴ k.p.c.; por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 13 maja

1999 r., II UZ 52/99, OSNAPiUS 2000 nr 15, poz. 601; z dnia 20 stycznia 2010 r., II UZ 49/09, LEX nr 583831; z dnia 22 lutego 2012 r., II UK 275/11, LEX nr 1215286 czy wyrok Sądu Najwyższego z dnia 23 kwietnia 2010 r., II UK 309/09, LEX nr 604210), w granicach jej treści i zakresu odwołania. W orzecznictwie Sądu Najwyższego przyjmuje się jednolicie, że sprawa o objęcie obowiązkiem ubezpieczenia społecznego, o której mowa w art. 398² § 1 zdanie pierwsze k.p.c., to sprawa, w której spór dotyczy istnienia obowiązku podlegania danej osoby fizycznej ubezpieczeniom społecznym z któregośkolwiek tytułu wymienionego w art. 6 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (jednolity tekst: Dz.U. z 2020 r., poz. 266). W rezultacie, w sprawie, w której adresat decyzji organu rentowego zaprzecza, że jest płatnikiem składek należnych za ubezpieczonego, spór przedmiotowo dotyczy składek na ubezpieczenia społeczne, a nie podlegania ubezpieczeniu. Sprawa ta nie należy zatem do kategorii wymienionej w art. 398² § 1 zdanie drugie k.p.c., a o dopuszczalności skargi kasacyjnej decyduje wartość przedmiotu zaskarżenia (postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 12 stycznia 2017 r., II UZ 68/16, LEX nr 2209114; z dnia 21 kwietnia 2015 r., II UZ 8/15, OSNP 2017 nr 3, poz. 34; z dnia 15 kwietnia 2015 r., I UK 470/14, LEX nr 1751284; z dnia 5 grudnia 2017 r., I UZ 52/17, LEX nr 2434481; z dnia 16 czerwca 2020 r., I UK 330/19, LEX nr 3033209).

W niniejszej sprawie odwołanie dotyczyło decyzji stwierdzającej podleganie przez K. M. pracowniczym ubezpieczeniom społecznym z tytułu pozostawania w stosunku pracy u skarżącej, a nie z tytułu zatrudnienia pracowniczego u innego podmiotu. Istnienie tytułu nie było sporne, co potwierdza treść odwołania, z którego wynika, że sporne było to, kto w okresie objętym decyzją organu rentowego był pracodawcą zainteresowanego a w konsekwencji płatnikiem składek. W tej sytuacji, jak rozstrzygnięto także w błędnie odczytanym przez skarżącego postanowieniu Sądu Najwyższego z 14 października 2020 r., I UZ 16/20 (zob. także postanowienie Sądu Najwyższego z 28 stycznia 2021 r., I UZ 21/20), niniejsza sprawa dotyczy ustalenia podmiotu zobowiązanego do zapłaty składek z tego tytułu. Jest więc sprawą o prawa majątkowe, w których dopuszczalność skargi kasacyjna uzależniona jest od wartości przedmiotu zaskarżenia nie niższej niż 10.000 zł (art. 398² § 1 zdanie drugie k.p.c.).

Mając na uwadze powyższe, Sąd Najwyższy orzekł jak w sentencji.

a.s.